

*Мельник А. Б., викладач кафедри
тактико-спеціальної, фізичної та
вогневої підготовки факультету № 3
(м. Івано-Франківськ) Національної
академії внутрішніх справ*

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ БОРОТЬБИ З НАРКОМАНІЄЮ У ФЕДЕРАТИВНІЙ РЕСПУБЛІЦІ НІМЕЧЧИНА

Наркоманія, як соціальна проблема з усіма її негативними проявами і трагічними наслідками набрала глобального світового розповсюдження, тому питанню боротьби з цим "явищем деградації людства" приділяється значна увага на міжнародному просторі. Однією з країн котра провадить успішну державну політику у сфері боротьби з наркоманією є – федеративна республіка Німеччина. Інтерес до вивчення напрямків роботи ФРН у сфері боротьби з наркоманією зростає на тлі обраного Україною шляху до євроінтеграції.

Антинаркотична політика Німеччини носить комплексний характер, охоплює профілактику, консультацію та лікування, зниження шкоди і скорочення пропозиції. Профілактичні заходи зорієнтовані, в основному, на шкільне середовище та здебільшого представлені соціальними проектами такими як: "Космонавт", "Звільни свою свідомість" та "Більш безпечне вживання". Проект "Космонавт", Саксонського земельного союзу заохочення здорового способу життя, був розроблений педагогами і соціологами спільно з молодіжним наркологічним консультативним пунктом міста Дрездена та центром допомоги хворим на СНІД Дрездена. Особливість проекту полягає в розширенні життєвих навичок шляхом розвитку умінь отримувати задоволення. Проект "Звільни свою свідомість" працює по моделі "навчання у однолітків". Ціль полягає в передачі виховних завдань в руки підлітків, виходячи з принципу, що підлітки набагато ближче до специфічного повсякденного світу своєї групи. З підлітків готують пропагандистів, котрі в колі друзів могли б вести компетентні бесіди про наркотики і різноманітні підходи до профілактики наркоманії [2]. «Більш безпечне вживання» – проект який впроваджується двома районними бюро дрезденської організації вуличних соціальних працівників. Він спрямований на учасників «тусовок» з наркотиками і використовує спеціально орієнтовану на наркотики консультативну

схему. Працівники консультаційного пункту мають в своєму розпорядженні автобус, щоб перебувати в безпосередній близькості до подібних «тусовок». Відвідувачам видаються з автобуса інформаційні матеріали, вітаміни, мінеральна вода й свіжі фрукти, і є час для бесіди зі співробітниками або громадськими помічниками. Часто ці контакти стають першим кроком на шляху до консультаційного пункту. У консультаційному пункті є також інформаційне кафе, відкрите два рази на тиждень. Тут зустрічаються підлітки, які або вживають великі дози, або вже потрапили в залежність. Підліткам надається можливість випрати білизну, змінити шприци або пообідати [1, с. 152].

Серед інноваційних проектів спрямованих на попередження наркоманії є інтернет-консультації і заходи спеціально зорієнтовані на етнічні меншини. Лікування наркозалежних осіб входить до компетенції федеральних земель та муніципалітетів і здійснюється через систему охорони здоров'я.

Варто звернути увагу на деякі норми кримінального законодавства Німеччини щодо злочинів вчинених особою у стані наркотичного сп'яніння. Так, особам які вчинили злочини невеликої тяжкості, такі як крадіжка, вандалізм та інші, надається можливість уникнути кримінальної відповідальності у випадку добровільного проходження лікування від наркозалежності, при цьому особа зобов'язана перебувати на лікуванні до моменту досягнення позитивного терапевтичного результату [3, с. 27]. З даного прикладу чітко вбачається підхід держави спрямований на заохочення до лікування та подальшу соціалізацію наркозалежної особи – правопорушника, як альтернативу кримінальному покаранню. Така державна наркополітика ФРН закріплена у Національній програмі комплексного контролю за обігом наркотиків. У даній програмі також зазначається, що першим кроком у реалізації міжнародних і національних зусиль повинна стати повна заборона обігу героїну, кокаїну та гашишу.

Таким чином, аналіз основних нормативно-правових актів та соціальних програм, у сфері боротьби з наркоманією, федеративної республіки Німеччина дозволяє виділити політику рішучої боротьби з незаконним розповсюдженням наркотиків та їх нелегальним ринком поєднаною з гуманізацією ставлення до осіб, що страждають на наркоманію. Вивчення основних напрямів діяльності ФРН щодо боротьби з наркоманією, визначення результативних методів, дають змогу розробити власну ефективну модель запобігання та протидії наркоманії в Україні для її розвитку та становлення, як правової держави.

Список використаних джерел:

1. Бурлака В. В. Профілактика поширення наркозалежності серед молоді: Навчально-методичний посібник / Під ред. В. В. Бурлаки. – Київ: Герб, 2008. – 224 с.
2. Стінг С., Вольфф М., Циппе К. Предупреждение наркомании в Германии и Саксонии // Молодёжь и наркотики (социология наркотизма) / Под ред. В. А. Соболева, И. П. Рущенко. – Харьков: Торсинг, 2000. – С. 313-339.
3. Шестаков Д. А. Уголовный кодекс Федеративной Республики Германии / Науч. ред. Д. А. Шестаков. – СПб.: Изд-во «Юридический центр Пресс», 2003. – 524 с.